

Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště Čáslav, příspěvková organizace
Sadová 1234/1, 286 01 Čáslav
IZO 600007278, IČO 49797999
tel. budova Sadová: 327 312 631, tel. budova Náměstí: 327 316 881
e-mail: skola@szescaslav.cz

zřizovatel: **Středočeský kraj**

KRITÉRIA HODNOCENÍ PROFILOVÉ ČÁSTI MATURITNÍCH ZKOUŠEK Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY VE ŠKOLNÍM ROCE 2025/2026

V souladu s platným zněním vyhlášky č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, vyhlášky č. 530/2021 Sb. a po projednání se členy předmětové komise všeobecně vzdělávacích předmětů byla stanovena následující kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury.

Profilová zkouška se skládá ze dvou částí – písemné a ústní zkoušky.

1) Písemná část

Zadání a vypracování

- Žáci budou psát jeden souvislý text v minimální délce 250 slov. U administrativního stylu je rozsah snížen na minimum 200 slov. Horní hranice počtu slov je stanovena na 350 slov.
- Téma práce si budou moci vybrat z 5 zadání schválených ředitelem školy.
- Žáci budou mít na vlastní vypracování práce 130 minut včetně času na volbu zadání a po celou dobu práce budou mít k dispozici Pravidla českého pravopisu (bez výkladové části).
- Z časového rozvrhu 130 minut je vyčleněno 20 minut na úvodní administraci a výběr tématu. Po uplynutí této doby žák nahlásí vybrané téma, které již nelze měnit.
- Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf. Žák může do své písemné práce funkčně začlenit výchozí text. Pouhé opsání výchozího textu se však nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, nejedná se totiž o autorský text žáka, který bychom mohli hodnotit.
- Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky daného oboru vzdělání příslušné školy, písemnou práci konají žáci daného oboru vzdělání ve stejný den a čas; v případě stejného zadání písemné práce pro více oborů vzdělání téže školy konají ve stejný den a čas písemnou práci žáci těchto oborů.
- Žákům s PUP bude čas navýšen dle doporučení PPP.
- Žáci svůj text zapisují přímo do záznamového archu.

Kritéria hodnocení

- Hodnocení bude probíhat na základě kritérií vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Č. j.: MSMT-9020/2019-1 (příloha 1, 3), které je dostupné na https://maturita.cermat.cz/files/files/maturita/KRITERIA-HODNOCENI/kriteria_hodnoceni_prilohy.pdf
- Písemná část maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury je hodnocená v níže uvedených 3 kritériích, výsledné hodnocení písemné práce je součtem udělených bodů za jednotlivá kritéria.

I. Zpracování zadání

- I. A Text odpovídá zadanému tématu
- I. B Text odpovídá zadané komunikační situaci a zároveň zadanému slohovému útvaru

II. Pravopis a slovní zásoba

- II. A Výskyt pravopisných a tvaroslovných chyb
- II. B Slovní zásoba a její využití

III. Výstavba větných celků a kompozice

- III. A Výstavba větných celků a syntaktické prostředky, čtenářský komfort adresáta
- III. B Kompozice, členění textu, argumentace

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále v následujícím rozmezí 0-1-2-3-4-5, maximální dosažitelný počet bodů je 30.

Pokud je písemná práce v dílčím kritériu I. A nebo I. B hodnocena počtem bodů 0, dále se písemná práce nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je 0 bodů (tzn. žák má z písemné práce 0 bodů a je hodnocen stupněm nedostatečný).

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. V případě prokazatelného převzetí textu z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a tudíž není předmětem hodnocení.

Počítání slov

Jako jedno slovo se počítají:

- předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova)
- spojky, zájmena
- citoslovce (ach ouvej = 2 slova)
- zkratky a zkratková slova (ZUŠ = 1 slovo; Čedok = 1 slovo)
- víceslovná vlastní jména a názvy (Petra Nováková = 1 slovo; Kutná Hora = 1 slovo)
- číslovky (5 lidí = 2 slova; pět lidí = 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova)
- rozepsané datum (29. října 2020 = 1 slovo; V Olomouci 25. října 2020 = 3 slova)
- adresy (anka@seznam.cz = 1 slovo, Werichova 20 = 1 slovo, 779 00 Olomouc = 1 slovo)
- složená přídavná jména (česko-anglický slovník = 2 slova)

Hodnocení

Minimální dosažená hranice úspěšnosti je 13 bodů, maximální počet dosažených bodů z písemné práce je 30. Při počtu 12 bodů žák neuspěl.

výborný	26 bodů – 30 bodů
chvalitebný	22 bodů – 25 bodů
dobry	17 bodů – 21 bodů
dostatečný	13 bodů – 16 bodů
nedostatečný	0 bodů – 12 bodů

2) Ústní část

Zadání a vypracování

- **Příprava na zkoušku trvá 20 minut, vlastní zkouška trvá nejdéle 15 minut.** Časový limit daný jednotlivým částem ústní zkoušky je následující: analýza uměleckého textu a literárněhistorický kontext 10 minut, analýza neuměleckého textu 5 minut.
- Z maturitního **seznamu literárních děl** a v souladu s **kritérii si žák připraví vlastní seznam literárních děl** v počtu stanoveném ředitelem školy; nejnižší počet literárních děl v žakovském seznamu je **20**.
- Bezprostředně před zahájením přípravy k **ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu**, v jednom dni **nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu**.
- Neodevzdá-li žák do 31. 3., resp. do 30. 6. vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl pro daný obor vzdělání.
- Zkouška se uskutečňuje formou **řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla**.
- Součástí pracovního listu je i zadání **ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu**.
- **Ředitel školy zajistí pracovní listy pro žáky k dílům ze Školního seznamu literárních děl.**

Kritéria hodnocení

- Hodnocení bude probíhat na základě kritérií vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Č. j.: MSMT-9020/2019-1 (příloha 5 v upravené podobě a příloha 7), které je dostupné na https://maturita.cermat.cz/files/files/maturita/KRITERIA-HODNOCENI/kriteria_hodnoceni_prilohy.pdf
- Jednotlivé části ústní zkoušky budou bodovány zvlášť, výsledný počet bodů bude tvořen součtem bodů.
- Záznam o průběhu zkoušky včetně bodového hodnocení bude součástí „Záznam o hodnocení ústní zkoušky“.
- Ústní část maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury je hodnocená v níže uvedených 4 kritériích, výsledné hodnocení ústní zkoušky je součtem udělených bodů za jednotlivá kritéria.

• První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno body na škále v následujícím rozmezí 0-1-2-3-4. Maximální dosažitelný počet bodů je 28.

1. Analýza uměleckého textu

I. část:

- zasazení výňatku do kontextu díla
- téma a motiv
- časoprostor
- kompoziční výstavba
- literární druh a žánr

II. část

- postavy, jejich charakteristika
- u poezie: lyrický subjekt, veršová výstavba
- u prózy: pásmo postav a vypravěče, typy promluv
- u dramatu: repliky, monolog, dialog

III. část:

- jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku
- tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

Maximální dosažitelný počet bodů v analýze uměleckého textu je 12.

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

- kontext autorovy tvorby
- literární/obecně kulturní kontext

Literárněhistorický kontext je hodnocen dosažením maximálně 4 bodů.

3. Analýza neuměleckého textu

I. část:

- souvislost mezi výňatky a hlavní myšlenka textu
- komunikační situace: funkce textu, slohotvorní činitelé (objektivní, subjektivní – produktor, adresát, situace)

II. část:

- funkční styl
- slohový postup
- slohový útvar
- kompoziční výstavba výňatku
- jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

Maximální dosažitelný počet bodů v analýze neuměleckého textu je 8.

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

Jazyková kultura projevu je hodnocena maximálně 4 body.

• Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení. Pro *analýzu uměleckého textu* (1. kritérium) a *literárněhistorický kontext literárního díla* (2. kritérium) platí:

1. **Za první a druhé kritérium dohromady musí žák získat alespoň 4 body.**
Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.
2. **Za kritérium analýza uměleckého textu musí žák získat alespoň 3 body.**
Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body**.

• Hodnocení kritéria *výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury* se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

3. Pokud žák získá v **některé z dílčích částí** ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) **0 bodů**, může být v kritériu *výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury* **hodnocen maximálně 3 body**.

Hodnocení

Minimální dosažená hranice úspěšnosti je 12 bodů. Maximální dosažitelný počet bodů je celkově v ústní zkoušce 28 bodů. Při počtu 11 bodů žák neuspěl.

88–100 % - výborný	25 bodů – 28 bodů
74–87 % - chvalitebný	21 bodů – 24 bodů
59–73 % - dobrý	17 bodů – 20 bodů
44–58 % - dostatečný	12 bodů – 16 bodů
0–43 % - nedostatečný	0 bodů – 11 bodů

3) Celkové hodnocení profilové zkoušky z českého jazyka a literatury

- Poměr písemné a ústní části maturitní zkoušky z českého jazyka je: **40% písemná část** maturitní zkoušky a **60% ústní část** maturitní zkoušky.
- Žák zkoušku **složí úspěšně**, pokud **úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky**.
- V případě, že žák **některou část zkoušky nevykonal úspěšně**, opakuje tu část zkoušky, kterou nevykonal úspěšně.

Projednáno v předmětové komisi všeobecných předmětů dne 1. 9. 2025.

Vypracovala: Mgr. Lucie Lipenská

V Čáslavi dne 1. 9. 2025

Ing. Jaromír Horníček
ředitel školy